

เทศน์เช้า วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๖

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดสันติธรรมาราม ต.คลองตากคต อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เสียงโลกมันเป็นไปอย่างหนึ่งนะ เสียงธรรมเป็นไปอย่างหนึ่ง เสียงของธรรมไง ชีวิตนี้คืออะไร? ชีวิตนี้คือพัฒนาการ แต่ถ้าเป็นพราหมณ์ เขาเชื่อกรรม ศาสนาพุทธสอนเรื่องกรรม เขาก็สอนเรื่องกรรม แต่กรรมนี้เป็นของจริง กรรมนี้เป็นของที่แปรปรวนไม่ได้ มันถึงต้องการ เป็นการอ่อนวอน เป็นการบูชาัญญ เป็นการขอเอา

แต่ศาสนาพุทธเราให้เชื่อกรรม กรรมคือการกระทำ ศาสนาพุทธสอนเรื่องอนัตตา สิ่งต่างๆ นี้แปรสภาพตลอดไป แต่ความแปรสภาพอยู่นี้มันลึกซึ้งกว่า สิ่งที่ว่าเขาก็ว่าเป็นกรรมเหมือนกัน สรรพสิ่งนี้ต้องไปอยู่กับพระเจ้า เสร็จแล้วชีวิตนี้ต้องกลับคืนไปเป็นธรรมชาติของมัน แต่ธรรมชาติอันนั้นเป็นของคงที่ สิ่งนั้นมีอยู่

แต่ในศาสนาพุทธเรา สิ่งนี้มันสามารถชำระล้างได้ สิ่งที่สามารถชำระล้างได้มันติดอยู่ที่การกระทำ มันถึงว่าเป็นการพัฒนาการ ใจนี้ถ้าเป็นพัฒนาการขึ้นมาจะเข้าใจถึงความเป็นจริง แต่มันละเอียดอ่อนมาก สิ่งทีละเอียดอ่อนมากเพราะอะไร? เพราะความคิดของเรา เราคิดขนาดไหน เราจินตนาการขนาดไหน มันเป็นเรื่องความคิดของโลก สิ่งที่เป็นความคิดของโลก มันก็หมุนจากความคิดของโลก เหตุผลมันมีเหตุผลของโลก

แต่กิเลสคือความต้องการของเราไม่มีเหตุผล สิ่งทีความต้องการ สิ่งทีความปรารถนาที่ยึดเหนี่ยวจิตใจนี้ เราก็คิดว่าสิ่งนี้มันเป็นที่ว่ามันเบียดเบียนใจ แต่เราก็ไม่สามารถชำระได้ เราไม่สามารถมีอำนาจเหนือมันได้ สิ่งนี้มันมีอำนาจเหนือเรา อำนาจของกรรม อำนาจของมโนกรรม สิ่งที่เป็นมโนกรรม สิ่งทีความคิดอันนี้มันเป็นมโนกรรม แต่ทำไมอันนี้เราควบคุมมันไม่ได้ล่ะ?

นี่โลกก็ออกมาจากตรงนี้ เราถึงต้องทำความสงบของใจ องค์กรสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพยายามทำความสงบของใจ คนเราใจนี้สงบขึ้นมา มันแปลกประหลาดมาก มันจะมหัศจรรย์กับความสงบของตัว ถ้าตัวมีความมหัศจรรย์สิ่งนี้ ตัวเข้าใจว่าสิ่งนี้เป็นความลึกซึ้งมาก สิ่งนี้เป็นความสงบของใจ สิ่งนี้ปล่อยภาระสิ่งต่าง ๆ เข้ามา แต่มันเป็นการปล่อยวางชั่วคราว

นี่สิ่งที่ว่าเป็นอัตตา อัตตาอย่างนี้ อัตตาเพราะว่าเราสงบขนาดไหนมันก็เป็นอัตตา มันก็เป็นความที่เกิดขึ้นมา มันมีอยู่ หัวใจนี้ถึงไม่มีใครเคยเผามันได้ใจ หัวใจดวงนี้ถึงมีการเกิดการตาย เวียนตายเวียนเกิด การบุญชัณญ์ การอ่อนวอนเอามันก็เป็นสิ่งที่ว่าเป็นอามิส สิ่งที่เป็นอามิสนะเวียนไปตามธรรมชาติ เวียนไปตามวิญญูของเขา คนทำดีได้ดี คนทำชั่วได้ชั่ว เป็นสัจจะความจริงอันหนึ่ง

แต่ความดีของใจ ความดีจากภายในนี้ มันไม่มีการพัฒนาการขึ้นมา มันไม่มีการชำระขึ้นมา มันไม่เกิดมรรค ความเป็นมรรคหยาบ ๆ ความคิดเรานี้ความช่วยเหลือเจือจานกันนี้ มันเป็นสิ่งที่ว่ามรรคหยาบ ๆ ถ้ามรรคที่ละเอียดขึ้นมา ถ้าเราติดอยู่สิ่งนั้นเราจะต้องแบกโลกไปจนตาย โลกนี้มีสถานะเป็นหมุนเวียนไป ผู้ที่บริหารขึ้นมาต้องมีอุเบกขา ถึงที่สุดแล้วต้องอุเบกขาเพราะมันเป็นไปไม่ได้ ในเมื่อหัวใจของเขาเป็นอย่างนั้น กิเลสของเขาเป็นอย่างนั้น ความอยากของคนเป็นแบบนั้น

คนที่ละเอียดอ่อน คนที่มีความประณีตกว่า เวลาเขาทำขึ้นมา เขาจะโดนเบียดเบียน เขาจะโดนกระทำ สิ่งที่ถูกกระทำอันนั้นเป็นกรรมเก่านะ กรรมเก่าคือว่าสิ่งที่โดนกระทำอันนั้นสิ่งนั้นเบียดเบียนมา แต่ถ้าเขาควบคุมใจของเขาได้ จะเป็นวิกฤตขนาดไหนคนก็มีโอกาส ในมีการสงคราม เห็นไหม เกิดสงครามโลกเศรษฐกิจก็เกิดได้ เกิดการทุกข์ขนาดไหนมันก็มีผู้ที่ได้ประโยชน์อันนั้น ประโยชน์อันนั้นคือการใคร่ครวญสิ่งนั้น จับสิ่งนั้นมาพิจารณา

การเบียดเบียนก็เหมือนกัน องค์กรสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมาแล้วนี่ เวลาโดนโลกธรรม ๘ โดนกล่าวโจมตี จนขนาดว่าจ้างผู้หญิงมาค้า ค่าต่าง ๆ ทำทุกอย่าง เพราะว่าอิจฉา ตาร้อนในเรื่องของศาสนา ท่านก็ว่าสิ่งนี้เป็นกรรมเก่าของท่าน สิ่งนี้เป็นว่าสิ่งที่กระทบกระเทือนกับท่าน ไม่เข้ามาถึงใจของท่านได้

เปรียบเหมือนอาหาร ถ้าเขาเอาอาหารมาให้เรากิน เราไม่กินอาหารนั้นเขาต้องยกกลับไป เขาจะโงมตีขนาดไหน เขาจะว่าขนาดไหน นั่นเป็นเรื่องของเขา เป็นความเห็นของเขา เป็นทฤษฎี ความเห็นของใจ ใจคนพัฒนาขึ้นมาทำไมเราต้องพยายามของเรา เราต้องพยายามของเรา เราทำของเราขึ้นมาด้วยความพอใจนะ

ถ้ามีศรัทธาความเชื่อ ความพอใจของเรา เราจะแสวงหา เราจะค้นหา เห็นใหม่ ทองคำ สมัย เขาตื่นทองกันนะ ขนาดไหนเขาก็ต้องวิ่งไปหาเหมือง เขาต้องพยายามตื่นทอง เขาต้องค้นคว้าของเขา เขาพอใจในทองคำนั้น เขายังแสวงหาของเขาได้ แต่อันนี้เป็นอริยทรัพย์ภายใน เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าวางธรรมไว้ เชื้อในสังขารมรรคา สอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเกิดขึ้นมานี้เป็นสมบัติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

แต่ถ้าเกิดขึ้นมาของเรา นี้พัฒนาการของจิต จิตมีการพัฒนาการตัวนี้ มันจะเห็นการเป็นอนัตตา สิ่งที่เป็นอนัตตาความยึดมั่นของมัน มันจะปล่อยวางตามความจริงของมันเพราะมีสิ่งที่ชำแรกเข้าไปในหัวใจ คือปัญญาญาณเกิดขึ้นจากการเราใคร่ครวญขึ้นมา พุทธะ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน ความรู้สึกพุทธะมีอยู่ในทุกหัวใจ พุทโธผู้รู้ ในความรู้สึกของคนมีอยู่ทุกคน

การเกิดนี้ความรู้สึกเป็นตัวเกิด จิตปฏิสนธิตัวนี้ไม่มีใครเคยเห็นมัน “จิตเดิมแท้มีสองไส จิตเดิมแท้มีหมองไปด้วยอุปกิเลส” เราเข้าถึงแค่เปลือกส้ม เปลือกของส้มเราจับได้เปลือกส้ม กล้วยผลของมะพร้าวสิ เราจับได้แต่ลูกของมะพร้าว มะพร้าวเราจะปอกเปลือกเข้าไปแล้วยังไปเจอกะลาข้างในอีก

หัวใจของสัตว์ก็เป็นแบบนั้น ความคิดของเราที่ว่าเป็นความคิดของเรานี้ออกมาจากตรงนี้ ออกมาจากพลังงานของใจ เราไม่เคยเห็นพลังงานของใจ ถ้าเราทำความสงบเข้าไปนี้ เราจะเห็นพลังงานเฉย ๆ ความพลังงานเฉย ๆ เป็นพลังงาน เป็นสัมมาสมาธิ ถ้ามีความละเอียด เห็นใหม่ “น้ำใสต้องเห็นตัวปลา” จิตถ้าสงบขึ้นมาเราจะเห็นกิเลสของเรา

สิ่งที่เราทำกันอยู่ที่นี่เราทำตามกิเลสนะ ความอยากก็อยากกิเลส การประพฤติปฏิบัติเราว่าเป็นธรรม มันปล่อยว่างมันวางขนาดไหน สิ่งนี้มันเป็นกิเลสเจ้าไปตลอดเลย สิ่งทีกิเลสเจ้าไปตลอดมันถึงไม่มันมีมาปฏิบัติ มันต้องตกไปทางฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ฝ่ายของกิเลสมันก็ทำให้เราทุกข์ร้อนไป ฝ่ายของความสุข ฝ่ายของธรรม สิ่งที่เป็นฝ่ายของธรรม แต่ฝ่ายของธรรมต้องก้าวดำเนินไป ดำเนินไปคือการวิปัสสนา คือการใคร่ครวญสิ่งต่าง ๆ ใคร่ครวญด้วยปัญญาของเราเข้ามา

สิ่งที่ใคร่ครวญเข้ามา นี่พลังงานอันที่ว่าเราเห็นนั่นมันเป็นสุขขนาดไหนนี่ มันจะเกิดอันนี้มันถึงจะแปลกประหลาดกับภาวนามยปัญญา มันจะเกิดถึงปัญญาภายใน แล้วบอกใครใคร่ก็ไม่เข้าใจ จะชี้ขนาดไหนก็ไม่เข้าใจ คุณติ อย่างว่าวิมุตตินะ วิมุตติเป็นสุขอันประเสริฐ เวลาเราคาดหมายกันนี้ไม่ใช่สุขเวทนา เรายังคาดหมายไม่ได้

แต่พระอรหันต์นี่มีความสุข สุขหัวใจอย่างไรมันสุขอันละเอียด คนไม่เข้าใจว่ามันจะมีความสุขได้อย่างไร ถึงไม่ยอมไปนิพพานไปจะไปสวรรค์ จะไปสิ่งที่มีความสุข ไปเสพกามกัน นี่กามภพ อยู่ในกามนี้มันเป็นกาม เป็นทิพย์ขนาดไหนก็เป็นกาม พอใจกับสิ่งนี้เพราะมันจับต้องได้

นี่เปลือกของใจเป็นได้ขนาดนั้น เปลือกของใจคือกามไป คือความเห็นของใจ คือเกิด เห็นใหม่ ชันช์ไม่ซ้ำจิต จิตไม่ซ้ำชันช์ สิ่งที่เกิดขึ้นมานี้ แล้วชันช์เกิดขึ้นมาแล้วนี่ยังมีวิชา เห็นใหม่ ชันช์นี้เป็นความรู้สึก เป็นการบัญญัติ สิ่งทีบัญญัติขึ้นมานี้เราสื่อกัน แต่ความผูกพันของมันมันออกไปที่เปลือก สิ่งทีเปลือกเป็นเรื่องของกามไป เป็นอวิชา สิ่งทีเป็นนี้เวียนออกไปอย่างนั้น แล้วก็พอใจสิ่งนั้น ว่าสิ่งนั้นเป็นความสุข สิ่งนี้สื่อกันได้เป็นความสุข เพราะอะไร? เพราะสัตว์โลกเข้าถึงสิ่งนี้ได้ เข้าถึงตรงนี้ได้มันก็เป็นไป

นี่ปัญญาของเราหมุนไปขนาดนั้น มันถึงพยายามต้องซ้ำแล้วซ้ำเล่า เรื่องของโลกนะ ปฏิบัติโลกกับธรรม ถ้าเป็นเรื่องของโลกมันจะหมุนออกไปด้วยความเห็นของเรา เป็นความเห็นออกมาจากพลังงานของเรา เพราะเราเกิดมาจากโลก ใจนี้เกิดมาจากโลก จิตปฏิสนธินี้เกิดขึ้นมา จะเกิดที่ไหนปฏิสนธิจิตนี้จะเวียน ไปสถานะนั้น แล้วก็เป็นอย่างนั้น สรรพสิ่งโลกนี้แปรสภาพทั้งหมด ไม่มีสิ่งใดคงที่ จะสถานะไหนก็ไม่คงที่ แล้วแต่อายุ แล้วแต่วาระของเขาจะต้องเปลี่ยนแปลงไป

สิ่งที่เปลี่ยนแปลงเป็นธรรมชาติอันนี้ ถ้ามีทางเดิน เห็นไหม เราเป็นชาวพุทธนี้ เราทำบุญ ทำกุศลอยู่ที่นี่ เราแสวงหาสิ่งนี้เพราะเป็นบารมี คนเราเกิดมาอำนาจวาสนาไม่เหมือนกัน ความเชื่อก็ไม่เหมือนกัน ความละเอียดความหยาบในหัวใจก็ไม่เหมือนกัน สิ่งที่ไม่เหมือนกันนี้จะเอา มาตรฐานใด ๆ ไปวัดไม่ได้ มาตรฐานของใครก็เป็นมาตรฐานของมัน ความสุขความทุกข์ก็เป็น มาตรฐานของใจดวงนั้นที่จะพอใจดวงนั้น

สิ่งนี้มันเป็นมาตรฐานนี้ มันเป็นจริตนิสัยที่มันสะสมมาจากที่ว่าเราทำบุญกุศลกันอยู่อย่าง นี้ นิมรรคหยาบ ๆ เราถึงต้องพยายามขวนขวาย ถึงที่สุดแล้วเวลาเราเข้าห้องพระขึ้นมา เรา ประพฤติปฏิบัติอยู่ที่อยู่ของเรา เรากำหนดภาวนา นั่งเฉย ๆ นี่เป็นงานอันประเสริฐเพราะพยายาม บังคับใจให้ได้

ถ้าเรานั่งแล้วบังคับใจของเราได้ สิ่งที่เราตั้งใจของเราได้ สัมมาสมาธิจะเกิดขึ้น เราจะเห็น มรรคความละเอียดของเราเกิดขึ้นมา แล้วพลิกขึ้นการงานได้ไม่ได้ ถ้าพลิกเป็นการงานได้ พลิก เป็นวิปัสสนาได้ มันถึงจะเป็นพุทธะไง ศาสนาพุทธเกิดจากปัญญา คำว่า “ปัญญา ๆ” นี้เราก็อ่าเรา ศึกษากัน การพัฒนาของใจ ครูที่เขาสอนนักเรียนนะ เขารู้หมดแล้ว เขาสอนทุกปี ปีนี้ขึ้นนี่สอนจบ ไปก็ผ่านไป ครูก็ต้องสอนอยู่อย่างนั้นตลอดไป

นี่พัฒนาการของเด็ก พัฒนาของร่างกาย ร่างกายพัฒนาจากเด็กขึ้นมาเป็นผู้ใหญ่ แล้วพัฒนา จากพื้นฐานที่เรียนขึ้นมา วุฒิภาวะของใจมันจะพัฒนาขึ้นไป แต่ครูสอนรู้อยู่แล้ว องค์สมเด็จพระ สัมมาสัมพุทธเจ้านี้รู้ธรรมอันนี้ มันก็เป็นสิ่งที่มันมีอยู่แล้ว แต่พัฒนาการของเรา ถ้าเราทำบุญกุศล เราสร้างบุญกุศลของเรา ก็พัฒนาการส่วนหนึ่ง

ถ้าเราพัฒนาการของจิตขึ้นมา เราศรัทธาขึ้นมา เรามีความบังคับใจของเรา ถ้าเราไม่ บังคับใจของเรา เราจะนั่งอยู่ที่ไหน เราจะให้กายอยู่ที่ไหนแต่หัวใจมันก็คิดออกไป หัวใจมันต้อง ฟุ้งออกไปตามธรรมชาติของมัน สิ่งที่ธรรมชาติของมันมันฟุ้งขนาดนั้น การปฏิบัติมันถึงจิตใจ การพัฒนาใจของเรา ดึงใจของเราเข้ามา ให้มันหยุดนิ่งให้ได้ พลังงานที่หยุดนิ่งขึ้นมาได้นี้

แล้วพอน้ำใสแล้วเห็นตัวปลา นี่ เวลาสงบแล้วมันจะติดในความสงบติดในความสุขอันนี้ มาก ผู้ที่มีครูบาอาจารย์มีปัญญานี้มันจะชี้เข้ามา สุขสงบอนันต์ขนาดไหนนี้ อันนี้มันแปรสภาพนะ ไม่มีสิ่งใดคงที่แน่นอน สิ่งที่สงบมันต้องเลื่อนไปเป็นธรรมดา พลังงานเราจะสะสมไว้ขนาดไหน พลังงานนี้ต้องแปรสภาพไป จนถึงว่ามันเป็นวิมุตติ วิมุตตินี้มันตัดออกไปเพราะสิ่งที่เชื่อมค่าไว้

สิ่งที่เชื่อมค่าคือความไม่รู้ในตัวมันเอง มันไม่รักษาตัวมันเอง “อวิชชา” รู้ต่าง ๆ ทั้งหมดเลย รู้แล้วปล่อยวางขันธอย่างหยาบ ๆ เข้ามา รู้แล้วปล่อยวาง เห็นใหม่ โลกนี้เราเห็นเชื้อโรค เราเห็นอาหารที่เป็นพิษนี้เราไม่สามารถเอาเข้าร่างกายเราได้ แล้วไม่สามารถกินได้ เพราะเรารู้ว่ามันเป็นโรค ความคิดที่เกาะเกี่ยวของใจเราคิดว่าเป็นงาน นี่ดีดีและชั่ว ความที่คิดเป็นความดีจิตมันกระเพื่อมออกมา สิ่งที่กระเพื่อมออกมามันเป็นเรื่องราวของโลก มันเป็นเรื่องของความเวียนไป มันเป็นเรื่องของวิญญูะ มันเป็นเรื่องของโลกอยู่แล้ว

แต่ถ้ามันย้อนกลับเข้ามาละ สิ่งที่ย้อนกลับเข้ามาพลังอันนี้มันประเสริฐที่สุด ถ้าประเสริฐที่สุดเข้าถึงพุทธะ เห็นใหม่ สิ่ง que เข้าถึงพุทธะ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบานนั้นต้องคว่า ทิ้งเสีย ถ้าคว่าทิ้งผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบานนี้มันไม่มีฐานใจ ฐานของผู้รู้มันก็ไม่มี ฐานของความรู้สึกต่าง ๆ มันก็มี มันเกิดที่ไหน? มันอยู่ที่ใจ

นี่พัฒนาการของจิต ถ้ามันพัฒนาการเป็นภพเป็นชาติมานะ พัฒนาการเป็นภพเป็นชาติ เพราะอะไร? เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านี้สร้างสมบารมีเป็นพระโพธิสัตว์มา สิ่งนี้สร้างสมขึ้นมาขนาดไหน ถ้าสร้างสมขึ้นมาถึงที่สุดบารมีเต็มนี้มันจะเป็นไปได้ ถ้าบารมีไม่เต็ม การประพฤติปฏิบัติมันก็ถึงไป คนเรานี้ก้าวถึงยากก้าวถึงง่าย เราเดินเข้าไปถึงจุดหมายปลายทางของเรานี้ เกือบถึงจุดหมายปลายทางแล้ว เราไม่เข้าจุดหมายปลายทางนั้น เราไหล่ออกไปทางอื่นเสีย นี่แล้วมันจะเข้าถึงจุดหมายปลายทางได้อย่างไร

การประพฤติปฏิบัติที่ว่าเราไม่มีอำนาจาสนา ไม่มีบารมี นี่ใจมันพลิกออก สิ่ง que มันพลิกออกมันพลิกออกเพราะว่าอวิชชาไม่ต้องการให้เราเข้าถึงจุดสำคัญของใจเรา จุดสำคัญของใจ

เพราะใจนี้หมุนไปในวิญญูะ ในวิญญูะในจักรวาลนี้มันเป็นไป ในจักรวาลของโลกเขา เขาว่าพระ
อาทิตย์นี้เป็นศูนย์กลางของจักรวาล

แต่จักรวาลของเราเนี่ย หัวใจของเราเนี่ยมันหมุนออกไป มันเป็นสภาวะไป สิ่งนั้นมีอยู่ มันถึง
เป็นวิญญูะ มีอยู่อย่างนั้น เวลานรกเปิด คนทำบาปอกุศลไว้ นรกเปิดขึ้นมา แล้วเวลาเราทำคุณงาม
ความดีเราพ้นจากรกไป นรกนั้นอยู่อย่างไรล่ะ? นรกมันก็อยู่อย่างนั้น ถ้าเราเข้าใจผิด เราเข้าใจว่า
สิ่งความเห็นที่ถูกต้องเป็นความผิดพลาด เราทำขนาดไหนเนี่ยนรกเปิดตลอดเลย

แต่ถ้าเราความเห็นถูกต้อง เราพยายามเข้ามาในศีลในธรรม ถือศีลถือธรรม ถ้าถือศีลแล้ว
บังคับตนเองขึ้นมา ทำถึงที่สุดเข้าไปถึงกับปิดอบาย ใจดวงนี้ ศูนย์กลางจักรวาลนี้จะไม่ตกไปสิ่ง
นั้นเลย นี่มันหักวิญญูะมาอย่างนั้น ปิดอบายภูมิหมายถึงว่าเข้าเห็นสัจธรรมสัจกายทิฐฐิความเห็น
ผิดออกไป แล้วสลัดขึ้นมาจาก ๗ ชาติ ๓ ชาติขึ้นมา จนถึงที่สุดชาตินี้ก็ต้องทำลายไป

ถ้าชาตินี้ทำลายไปนี่ทำลายศูนย์กลางของจักรวาล ศูนย์กลางของจักรวาลที่ดวงอาทิตย์นี้
มันเป็นศูนย์กลางจักรวาลของพลังงานของจักรวาล แต่ศูนย์กลางของวิญญูะมันอยู่ที่ใจของเรา
วิญญูะเป็นแบบนั้น สิ่งนี้มีอยู่โดยดั้งเดิมและเป็นสภาวะของเขาแบบนั้น ถ้าเราทำลายวิญญูะของเรา
แล้ว เราทำลายศูนย์กลางของเราแล้ว สิ่งนั้นจะไม่เป็นไป แล้วมันจะรู้สิ่งนั้นไปหมด มันจะ
กว้างขวางไปหมดสิ่งต่าง ๆ เพราะใจดวงนี้เคยเกิดเคยเห็น

เราเคยเข้าบ้านของเรา เราเคยผ่านจังหวัด ผ่านอำเภออะไรมานี้ เราจะรู้ว่าจังหวัดอำเภออยู่ที่
ไหน ใจดวงนี้มันก็เคยผ่านมา แต่เราไม่เคยสามารถเข้าถึงจุดหรือข้อมูลเดิมของใจนั้น ถ้าใจเข้าถึง
“จิตเดิมแท้ที่ส่องใส” นี้ มันจะเข้าข้อมูลเดิมของใจ มันจะไปเห็นข้อมูลเดิมของใจว่าใจดวงนี้เคย
ผ่านภพชาติใดมา

นี่มันเห็นสภาวะแบบนั้นแล้วมันตัดออกๆ มันถึงว่าบุพเพนิวาสานุสติญาณ ถ้าย้อน
อดีตชาติไปไม่มีที่สิ้นสุด จุตูปปาตญาณใจนี้ก็เกิดตายตลอดไป แล้วถึงที่สุดแล้วอัสวักขยญาณจะ

ทำลายใจดวงนี้ ถ้าทำลายใจดวงนี้ นี่พัฒนาการของใจ พัฒนาการของเด็กจนจบ เห็นไหม เรียนจนจบแล้วก็ต้องหางานหาการทำเพื่อดำรงชีวิต

นี่ก็เหมือนกัน เราศึกษาธรรมขนาดไหน จบตู้พระไตรปิฎกมา นั่นก็เป็นพัฒนาการของการศึกษามา แต่การประพฤติปฏิบัติ การฝึกงานฝึกของเราขึ้นมา จนเราประพฤติปฏิบัติขึ้นมาจบจากการศึกษาแล้วเราทำการทำงานขึ้นมา ชีวิตทั้งชีวิตนะ ทำไมการประพฤติปฏิบัติเราถึงจะอยู่ในสมณเพศได้ ดูอย่างคฤหัสถ์ญาติโยมสิ ชีวิตนี้ก็ต้องเป็นไป ชีวิตนี้ยาวไกลมาก เราว่ายาวไกลมาก

แต่เวลาประพฤติปฏิบัติขึ้นมาจะเห็นเลยชีวิตนี้ยาวไกลขนาดไหน แล้วทั้งชีวิตนี้เราจะค้นคว้าของเราเจอไหม ถ้าเราค้นคว้าของเราเจอขึ้นมา ชีวิตนี้เป็นชีวิตที่ประเสริฐ ถึงจุดที่ประเสริฐจะเห็นว่าใจนี้พัฒนาไปถึงที่สุดแล้วมันจะไม่พัฒนาอีกเลย ถึงที่สุดแล้วอิมตัวไม่มีการพัฒนาอีกใจดวงนั้นคงที่ สิ่งที่คงที่นี้พอใจ โลกนี้พัฒนาไปเพราะมันยังเป็นความเห็นจากเปลือก

สิ่งที่เป็นเปลือกมันก็หมุนไปตามกระแสโลกนั้น มันเป็นไปอยู่แล้วเพราะมันเป็นพลังงานที่มีความว่าง มีจุดและต่อม การเคลื่อนไปของผู้รู้ ถ้าผู้รู้มีอยู่ มีความว่างไปมันเคลื่อนไป นั้นวิญญูะเกิดจากตรงนั้น ตรงนั้นจะหมุนเวียนออกไป แต่เราย้อนกลับขึ้นมา เราทำลายผู้รู้ เห็นไหม ไม่มี ความว่าง ไม่มีสิ่งช่องว่างของใจที่เคลื่อนไหวไป สิ่งของใจไม่มีเคลื่อนไหวไปเพราะมันทำลาย ความว่าง ว่างจนถึงที่สุดแล้วมันไม่มีสิ่งต่าง ๆ ในหัวใจนั้น มันจะไม่เคลื่อนไป

นี่วิญญูะดับตรงนี้ไง จุดของจักรวาลจะดับตรงนี้ ดับตรงในหัวใจของเรา แล้วเข้าใจ นี่การประพฤติปฏิบัติถึงว่าเป็นอนัตตา ถึงที่สุดเป็นอนัตตา การที่พัฒนาใจถึงที่สุดไม่ใช่เป็นอัตตาคะ ถ้ากรรมแบบอินคูนี่ถือเป็นเรื่องนั้นคงที่ ชีวิตนี้โดยบัญญัติมาแล้ว ชีวิตนี้ขีดเส้นมาแล้ว ของเราก็เหมือนกัน นี่กรรมให้สภาพนี้มา แต่เราสามารถเปลี่ยนแปลงได้ เราสามารถพลิกเพลงได้ ถ้าสิ่งนั้นคงที่นี้พระอรหันต์เกิดไม่ได้หรอก เพราะใจเกิดมาจากอวิชชา แล้วจะชำระอวิชชาออกไปจากใจ มันจะเป็นไปได้อย่างไร สิ่งนี้ถ้าบัญญัติมาแล้ว

แต่ถ้าเป็นอำนาจวาสนาเต็ม นั้นเป็นบุญญาบารมี สิ่งนี้สร้างสมมานี้ สิ่งนี้ออกมาเป็นอย่างนี้ เราก็ต้องทำตามอำนาจวาสนาไป แล้วเรายังมีอำนาจวาสนาเกิดมาพบพุทธศาสนา สิ่งนี้ที่เราศึกษา เราค้นคว้าไป เราจะถึงที่สุดของเราได้ ถึงที่สุดแล้วใจพัฒนาไปถึงที่สุด โลกเป็นการพัฒนาการไปของโลก ถ้าใจเราพัฒนาการของเราขึ้นมา นี่เข้าป่าเข้าเขาพยายามหาใจของเรา แล้วพัฒนาไปถึงที่สุด พัฒนาถึงปล่อยวางหมดสิ่งต่าง ๆ นี่ถึงเป้าหมาย เอวัง